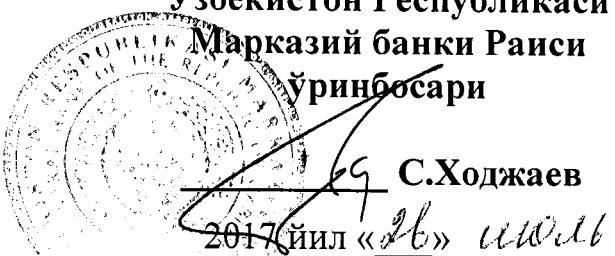
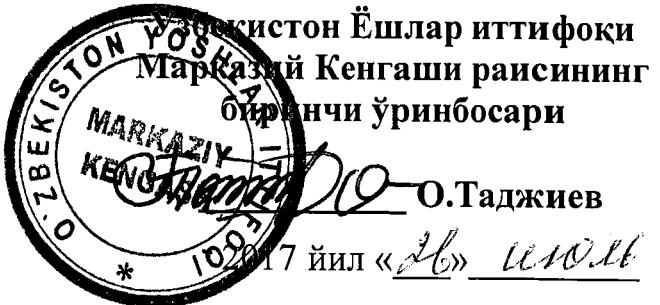

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

“КЕЛИШИЛГАН”

**Банк тизимида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг
2017 йил 27 апрелдаги 08/1-860-сонли мажлис баёни билан тасдиқланган
чора-тадбирлар дастурининг 17-банди ижросини таъминлаш юзасидан
ҚЎШМА ҚАРОРИ**

Мазкур қўшма қарор Ўзбекистон Республикасида 2017 йилда ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар дастурининг ёш тадбиркорлар учун мини технологияларни хориждан олиб келиш ва тижорат банкларидан хорижий валютадаги кредитлар орқали тадбиркорларга беришга кўмаклашиш учун ишлаб чиқилган бўлиб, тижорат банклари (матн давомида – ваколатли банклар) томонидан Ўзбекистон Республикасининг “Ўзбекистон Республикасининг Марказий банки тўғрисида”ги, “Банклар ва банк фаолияти тўғрисида”ги қонунларига мувофиқ ёш тадбиркорлик субъектларига хорижий валютада имтиёзли кредитлар ажратишда фойдаланилади.

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ваколатли банклар ўз уставларига ҳамда уларга Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг лицензияларида бериб кўйилган валюта операцияларини амалга ошириш ҳукуқларига мувофиқ ёш тадбиркорлик субъектларини хорижий валютада кредитлашни амалга оширадилар.

2. Ёш тадбиркорлик субъектларига тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун мини технологияларни хориждан олиб келиш учун кредит маблағлари ажратиш тўловлилик, муддатлилик, таъминланганлик, пул маблағларидан мақсадли фойдаланиш ва қайтариш шартлари асосида амалга оширилади.

3. Ёш тадбиркорлик субъектларига хорижий валютадаги кредитлар ваколатли банклар томонидан асосан экспорт учун етказиб берилаётган, шунингдек Ўзбекистон Республикаси иқтисодиётида фойдаланилаётган товарлар ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва сифатини яхшилаш учун мўлжалланган ускуналар, материаллар, янги буюмларнинг намуналари, бошқа моддий бойликлар ва технологиялар импорти билан боғлиқ бўлган лойиҳаларни молиялаш учун берилади.

4. Хорижий валютадаги кредитлар банк билан ёш тадбиркорлар ўртасида тузиладиган кредит шартномаларида белгилаб бериладиган шартларда берилади.

Ёш тадбиркорларга хорижий валютадаги кредитларни бериш тўғрисидаги масалаларни ҳал этишда асосий тамойил - кредитланаётган тадбирларнинг валютада ўзини-ўзи қоплашидан келиб чиқсан ҳолда уларни тўлаш манбалари мавжудлигига алоҳида аҳамият берилади.

5. Хорижий валютадаги кредитлар ваколатли банклар томонидан Ўзбекистон Республикаси Марказий банки белгилайдиган хорижий валютадаги операциялар бўйича иқтисодий меъёрларга риоя этган ҳолда ўз кредит ресурслари ва жалб этиладиган кредит ресурслари ҳисобидан берилади.

6. Хорижий валютадаги кредитларни бериш тўғрисидаги қарор ваколатли банкнинг кредит қўмитаси томонидан банк тегишли бўлинмасининг тайёрланган хуносасига кўра қабул қилинади.

7. Ёш тадбиркорлар хорижий валютадаги кредит ҳисобидан сотиб олган ускуналарни ўз вақтида ўрнатиш ва ишга туширишни, ускуналарнинг ишлаб чиқариш қувватларини ва бошқа кўрсаткичларни лойиҳадаги даражага олиб чиқиши, кредитдан мақсадли ва самарали фойдаланишни таъминлаши керак.

2-боб. Хорижий валютада кредитларни бериш тартиби

8. Ёш тадбиркорлар кредит олиши учун ваколатли банкка асосли тарздаги тақдимнома билан мурожаат этади.

9. Ёш тадбиркорларнинг тақдимномаси ва унга илова қилинган ҳужжатлар қуйидаги ахборотларни ўз ичига олган бўлиши керак:

а) кредитни олишдан кўзланган мақсадни, кредит олиш зарур бўлган миқдор ва муддатни;

б) хориждан харид қилинаётган товарнинг, мамлакатнинг тавсифини, тўлов валютасини, қийматини, ускуналарни сотиб олишда эса - зарур хом ашё билан таъминлаш тўғрисидаги маълумотларни;

в) кредитланаётган тадбирнинг техникавий-иктисодий асосларини, унинг валюта билан ўзини-ўзи қоплашини;

г) бутун курилиш, ускуналарни созлаш ва ишлаб чиқариш қувватларини ўзлаштириш даври мобайнида ишларнинг техникавий лойиҳаси ёки жамланма жадвалини;

д) кредитдан фойдаланиш ва уни тўлаш муддатининг ҳисобини;

е) кредитни, шу жумладан, гаров мажбуриятларини таъминлаш.

10. Зарур ҳолларда ваколатли банклар ёш тадбиркорлардан кредитдан фойдаланиш ва уни тўлашга, импорт ускуналардан фойдаланиш самарадорлигига, тайёр маҳсулотни сотишнинг кўзда тутилаётган бозорига тааллуқли қўшимча маълумотларни олиши мумкин.

11. Кредит бериш тўғрисидаги масалани ҳал этишда кредитни тўлаш манбалари ва кафолатлари мавжудлигига, ёш тадбиркорларнинг илгари

берилган кредит бўйича ваколатли банк олдидағи мажбуриятларини ўз вақтида бажаришига алоҳида аҳамият берилади.

12. Бошқа корхоналар ва ташкилотларнинг кафолати остида кредитларни беришда ваколатли банк кафиллик берувчига хизмат кўрсатаётган банкдан бажариш учун кафолатни олганлиги тўғрисидаги хабарни олиши зарур.

13. Берилган ҳар бир кредит бўйича ваколатли банк маҳсус иш дафтарини юритади, унда кредит шартномасининг бир нусхаси, шартномалар нусхалари, шунингдек ушбу кредит бўйича барча хужжатлар ва ёзишмалар сақланади.

14. Кредит ҳисобвараклари банкнинг фармойиши асосида очилади ва унда ҳар бир ҳисобваракнинг ишлаш тартиби белгиланади.

Берилган кредит бўйича операциялар банк томонидан шартномалар ва тўлов хужжатлари асосида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки белгилаган тартибда амалга оширилади.

3-боб. Хорижий валютада кредитларни тўлаш тартиби

15. Кредит бўйича қарзни тўлаш ёш тадбиркорларнинг топшириғига (аризасига) кўра, унинг талаб қилиб олинадиган депозит ҳисобварагидан хорижий валютада амалга оширилади.

Кредит бўйича қарзни тўлашда биринчи навбатда кредитдан фойдаланганлик учун фоизлар суммаси ундирилади.

Амалдаги қонун хужжатларида кўзда тутилган ҳолларда қарз сўмдаги маблағларни ички валюта бозорида эркин алмаштириладиган валютага алмаштириш орқали тўланишига йўл кўйилади.

16. Кредит бўйича қарз кредит шартномасида қайд этилган муддатда тўланмагандан кредит муддати кечиктирилган ҳисобланади.

Банк кредит бўйича қарзлар ёш тадбиркорларга боғлиқ бўлмаган сабабларга кўра белгиланган муддатда тўланмаган тақдирда (табиий офатлар, ускуналарни етказиб беришдан узилишлар ва х.к.) ўз хоҳишига қараб кредит шартномаси муддатини узайтиришга ҳақлидир.

17. Ваколатли банклар қарз белгиланган муддатида тўланмаган тақдирда тўланмаган суммани қонун хужжатларида белгиланган тартибда ёш тадбиркорларнинг хорижий валютадаги талаб қилиб олинадиган депозит ҳисобварагидан чиқариб ташлашга ҳақлидир.

Ёш тадбиркорларнинг хорижий валютадаги талаб қилиб олинадиган депозит ҳисобварагида маблағлар етишмаган ёки бўлмаган тақдирда кредит суммаси қонун хужжатларида белгиланган тартибда кафиллик берувчининг хорижий валютадаги талаб қилиб олинадиган депозит ҳисобварагидан чиқариб ташланади ёки гаров мажбуриятларини бажариш чоралари қабул қилинади.

4-боб. Мониторинг қилиш

18. Ваколатли банклар ёш тадбиркорларнинг кредит шартномалари шартларини бажариши, хорижий валютадаги кредитдан мақсадли ва ўз вақтида фойдаланилиши, уларнинг таъминланганлиги, уларнинг асосий қарз ва фоизларни ўз вақтида, тўлиқ тўлаши устидан назоратни амалга оширадилар.

19. Ваколатли банклар ёш тадбиркорларлар банк хорижий валютада берган кредит ҳисобига сотиб олган ускуналарни белгиланган муддатда фойдаланишга топширишга риоя этишларини ва ундан самарали фойдаланишни жойларда текширувлар ўтказиш йўли билан ҳам назорат қиласиди.

20. Кредит шартномаси бўйича ўз мажбуриятларини бажармайдиган ёш тадбиркорларларга нисбатан ваколатли банклар қуидаги хукуqlарга эга бўлади:

кредит беришни вақтинча ёки тўлиқ тўхтатиб қўйиш;

берилган кредит бўйича бутун қарз суммасини муддатидан илгари ундириб олиш.

21. Ёш тадбиркорлар кредит шартномасининг шартларини мунтазам равишда бажармаганда ваколатли банк ўз шартларига кўра, қарз олувчиidan илгари унга берилган хорижий валютадаги барча кредитларни муддатидан илгари тўлашни талаб қилиши мумкин.